

LEGE **pentru modificarea unor acte normative**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. - Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 462-466, art. 766), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1:

după noțiunea „furnizor local de servicii media” se introduce noțiunea cu următorul cuprins:

„furnizor de serviciu media audiovizual tematic de interes public - furnizor de servicii media audiovizuale privat, împuternicit în condițiile prezentului Cod, să furnizeze un serviciu media audiovizual tematic de interes public;”;

după noțiunea „serviciu media audiovizual tematic” se introduce o noțiune cu următorul cuprins:

„serviciu media audiovizual tematic de interes public - serviciu media audiovizual tematic, identificat ca un serviciu de interes economic general, oferit publicului, care răspunde nevoilor specifice sociale, democratice și culturale ale societății;”;

după noțiunea „transmisiune” se introduc două noțiuni cu următorul cuprins:

„televiziune cu rezoluție standard (Standard-definition television, SDTV) - format digital de difuzare a semnalului și imaginilor de televiziune conform cu standardul SMPTE 259M, ce utilizează o rezoluție de 720x576 puncte, care nu se consideră a fi televiziune cu rezoluție înaltă;

televiziune cu rezoluție înaltă (High-definition television, HDTV) - format digital de difuziune televizată, care oferă o redare a imaginii de o detaliere și calitate superioară, cu o rezoluție de 1920x1080 sau 1280x720 puncte;”;

La noțiunea „multiplex” după cuvântul „televiziune” se completează cu cuvintele „sau de radiodifuziune”.

după noțiunea „multiplex” se introduc două noțiuni cu următorul cuprins:

„multiplex cu acoperire națională - multiplex al cărui semnal poate fi recepționat de cel puțin 2/3 din populația Republicii Moldova;”;

„multiplex cu acoperire regională - multiplex al cărui semnal poate fi recepționat în limitele regiunii geografice pentru care sunt destinate resursele de spectru radio stabilite de Guvern în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte”.

2. Articolul 2:

la alineatul (5), se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) dreptul furnizorului de servicii media de a furniza aceste servicii pe teritoriul Republicii Moldova este prevăzut de un tratat internațional la care Republica Moldova este parte.”;

se completează cu alineatul (7¹) cu următorul cuprins:

„(7¹) Transmisiunea unui serviciu media audiovizual de către un furnizor de servicii media aflat sub jurisdicția Republicii Moldova se poate face în temeiul licenței de emisie și a licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio, cu respectarea regimului de autorizare generală, conform prevederilor Legii comunicațiilor electronice nr. 241/2007, în cazul difuziunii pe cale radioelectrică terestră printr-o stație/rețea de comunicații electronice proprie, sau în baza licenței de emisie, în cazul difuziunii printr-o rețea de comunicații electronice utilizată în bază de contract cu un furnizor de rețea și/sau servicii de comunicații electronice.”.

3. Articolul 12 se completează cu alineatele (1¹) și (3) cu următorul cuprins:

„(1¹) Primul multiplex de televiziune digitală terestră cu acoperire națională este destinat difuzării serviciilor media audiovizuale cu acces necondiționat.

(3) Consiliul Audiovizualului, cu consultarea Ministerului Culturii și a Ministerului Educației și Cercetării, poate:

a) stabili criteriile de identificare, în condițiile cadrului normativ privind ajutorul de stat, a furnizorilor privați de servicii media, pentru împuternicirea acestora cu furnizarea serviciilor media audiovizuale tematice de interes public;

b) identifica, în condițiile cadrului normativ privind ajutorul de stat, furnizorii privați de servicii media, pentru împuternicirea acestora cu furnizarea serviciilor media audiovizuale tematice de interes public;

c) acorda, în limitele mijloacelor financiare prevăzute în acest scop în bugetul de stat, a ajutorului de stat furnizorilor privați de servicii media indicați la lit. b).”.

4. Articolul 25:

articolul se completează cu alineatele (2¹)-(2⁶) cu următorul cuprins:

„(2¹) Licențele de emisie pentru difuzarea serviciilor media audiovizuale pe cale radioelectrică terestră se eliberează în bază de concurs, cu parametri tehnici din setul indicat în avizul organului central de specialitate al administrației publice.

(2²) Licențele de emisie pentru difuzarea serviciilor media audiovizuale prin orice alte mijloace de comunicații electronice decât cele radioelectrice terestre se eliberează în baza deciziei Consiliului Audiovizualului fără concurs.

(2³) Capacitatea disponibilă a multiplexului poate fi utilizată de către furnizorii de servicii media în baza licenței de emisie și/sau de către distribuitorii de servicii media în baza autorizației de retransmisie.

(2⁴) Numărul de licențe de emisie ce vor fi eliberate pentru utilizarea unui multiplex va depinde de posibilitățile tehnice ale multiplexului de a transmite/retransmite un anumit număr de servicii media audiovizuale. Numărul serviciilor media audiovizuale este stabilit în avizul organului central de specialitate al administrației publice, dar nu poate fi mai mic de 4 pentru televiziunea cu rezoluție standard și mai mic de 2 pentru televiziunea cu rezoluție înaltă.

(2⁵) Serviciilor media audiovizuale ale furnizorului public național de servicii media - Compania „Teleradio-Moldova” și furnizorului public regional de servicii media - Compania „Gagauziya Radio Televizionu” li se asigură posibilitatea includerii în multiplexul cu acoperire națională cu acces necondiționat, iar serviciilor media audiovizuale ale celorlalți furnizori publici de servicii media regionali li se asigură posibilitatea includerii în multiplexele cu acoperire regională cu acces

necon condiționat. Cheltuielile de transmisiune a serviciilor media audiovizuale incluse în multiplex vor fi acoperite de către furnizorul public de servicii media respectiv.

(2⁶) Serviciile media audiovizuale sunt emise prin multiplex în condiții nediscriminatorii, cu parametrii din setul indicat în avizul organului central de specialitate al administrației publice. În funcție de parametrii de emisie din setul specificat în avizul organului central de specialitate, conveniți în contractul încheiat cu furnizorul de multiplex, acestuia i se achită plăți corespunzătoare, care sunt identice în cazul parametrilor de emisie identici.”.

5. Articolul 27 se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) furnizorul de servicii media nu a început emisia în termen de 10 zile din ziua expirării termenului de suspendare a licenței de emisie sau expirării termenului de suspendare a emisiei;”.

6. La articolul 30, alineatul (3) cuvântul „ad-hoc” se exclude.

7. La articolul 40, alineatul (2) după cuvântul „bunuri” se completează cu cuvintele „și servicii”.

8. Articolul 84 se completează cu alineatul (9¹) cu următorul cuprins:

„(9¹) Se sancționează cu amendă de la 40000 de lei la 70000 de lei furnizorul de multiplex care a încălcat prevederile art. 25 alin. (2³), cu obligația să sisteze imediat transmisiunea serviciilor media pentru care nu există un act permisiv valabil pentru utilizarea capacității acestui multiplex, eliberat de către Consiliul Audiovizualului unui furnizor de servicii media sau distribuitor de servicii media.”.

Art. II. Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 (Republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 399-410, art. 679), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

9. Articolul 26:

articolul se completează cu alineatul (20¹) cu următorul cuprins:

„(20¹) Resursele de spectru radio pentru implementarea multiplexelor de televiziune și/sau radiodifuziune digitală terestră se stabilesc de Guvern în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte”;

la alineatul (27), litera b) textul „cu excepția furnizorilor rețelelor respective aflate în proprietate publică și/sau a furnizorilor de multiplexe de televiziune digitală terestră, în cazul cărora licența se eliberează numai în baza cererii depuse” se exclude;

la alineatul (34) se completează în final cu textul „, cu excepția furnizorilor rețelelor respective aflate în proprietatea publică și/sau furnizorilor de multiplexe de televiziune sau radiodifuziune digitală terestră, în cazul cărora licența se eliberează numai în baza cererii depuse, printr-o procedură de selectare comparativă, sau prin încredințare directă, dacă dreptul oferit este o evoluție succesivă pentru rețeaua deja construită și furnizată în mod autorizat.”.

Art. III.

1. Tranziția la televiziunea digitală terestră în Republica Moldova se va încheia la 1 ianuarie 2022, cu sistarea televiziunii în sistem analogic terestru.

2. În scopul asigurării furnizării primului multiplex de televiziune digitală terestră cu acoperire națională astfel încât acesta să fie atractiv pentru furnizorii de servicii media audiovizuale și să fie suplinat la capacitatea sa maximă, oferind accesul la aceste servicii pe întreg teritoriul Republicii Moldova, organul central de specialitate al administrației publice, în limitele alocațiilor prevăzute în acest scop în Bugetul de Stat pentru anul în curs, pe parcursul anilor 2022-2024 va acorda ajutorul de stat furnizorului acestui multiplex, în condițiile Legii cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012.

Art. IV.

1. Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

2. În termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Consiliul Audiovizualului, Consiliul Concurenței și Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației vor aduce actele sale în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

Igor GROSU

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
Elaborarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative derivă din punctul „Transformare digitală” al capitolului VI. „Politici sectoriale” din Programul de activitate al Guvernului „Moldova Vremurilor Bune” și este prevăzută în pct. 5.3.1. din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 235 din 13.10.2021. Necesitatea elaborării proiectului de lege se întemeiază pe faptul, că cadrul normativ existent în domeniul audiovizualului și, parțial, în domeniul comunicațiilor electronice, conține unele prevederi neclare, ambigue și contradictorii, precum și unele lacune, care sunt niște bariere administrative ce blochează dezvoltarea televiziunii digitale terestre în Republica Moldova și sistarea televiziunii analogice terestre (care ar elibera spectrul frecvențelor utilizate de această tehnologie depășită pentru implementarea comunicațiilor mobile de bandă largă de generația a 5-a și radiodifuziunii digitale TDAB+). Pe lângă la acest fapt, legislația existentă nu oferă o claritate și previzibilitate în privința termenului de expirare a licențelor de utilizare a frecvențelor pentru emisia în format analog, ceea ce potențial poate genera situații de litigii, încetinind procesul de implementare a tehnologiilor avansate menționate. Totodată legislația actuală nu oferă un mecanism legal clar și exhaustiv pentru intervenția operativă a statului în cazul „eșecului pieței” în procesul finalizării tranziției la televiziunea digitală pentru a preveni impactul acestuia asupra furnizorului de multiplex național și în consecință - asupra populației, care, din cauze economice (familii cu venituri sub pragul sărăciei), tehnice (lipsa rețelelor de bandă largă sau TV cablu la care s-ar putea conecta) sau politice (în regiunea Transnistreană) nu are altă posibilitate de acces la programele TV din spațiul audiovizual național, decât utilizarea recepției din eter. Prezentul proiect de lege a fost elaborat în scopul instituirii cadrului normativ favorabil dezvoltării tehnologiilor avansate în domeniul comunicațiilor electronice, care ar face posibilă valorificarea resurselor de spectru radio necesare pentru implementarea acestor tehnologii, totodată asigurând în continuare accesul liber și gratuit al populației pe întregul teritoriu al Republicii Moldova la semnalul în format digital al programelor TV ale Instituției Publice Naționale a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”, ale Companiei Publice „Găgăuziia Radio Televizionu”, precum și ale altor furnizori de servicii media audiovizuale interesați în emisia liberă în eter. De asemenea, proiectul va asigura posibilitatea continuării afacerii pentru furnizori de servicii media existenți, care emit în prezent programele sale în eter în format analog. Proiectul de lege realizează recomandările privind alinierea priorităților pentru coordonarea spectrului în benzile 694-790 MHz („banda 700 MHz”) și 3400-3800 MHz („banda 3,5 GHz”), pentru a elibera aceste benzi pentru implementarea comunicațiilor

Digitally signed by Spînu Andrei
Date: 2021.11.16 12:42:50 EET

Location: Moldova



mobile de generația a 5-a (5G), specificate în Declarația celei de a Treia Reuniuni Ministeriale a Parteneriatului Estic privind economia digitală, organizată la București la 28 februarie 2019, precum și angajamentele internaționale asumate de către Republica Moldova în cadrul *Acordului regional privind planificarea serviciului de radiodifuziune digitală terestră în Regiunea 1 (părți ale Regiunii, amplasate la vest de meridianul 170° longitudine estică și la nord de paralela 40° latitudine sudică, cu excepția teritoriului Mongoliei) și în Republica Islamică Iran în benzile de frecvențe 174-230 MHz și 470-862 MHz*, ratificat prin Legea nr. 69/2008.

Implementarea prevederilor proiectului de lege va asigura finalizarea cu succes a procesului de tranziție la televiziunea digitală terestră, ceea ce va spori numărul posturilor TV care pot fi recepționate gratuit din eter, va intensifica concurența pe piața serviciilor TV contra plată și va elibera spectrul de frecvențe necesar pentru implementarea tehnologiilor de generația a 5-a (5G), cu posibilitatea încasării în bugetul de stat a taxelor de licență de circa 30 mln. euro.

La proiectul de lege a fost elaborată analiza impactului de reglementare (AIR) asupra activității de întreprinzător, inclusiv prin prisma respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, în conformitate cu prevederile art. 13 al Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235/2006.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Cadrul normativ existent, în special, Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 și parțial, Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, conțin anumite lacune în privința aspectelor care se referă la multiplexele de televiziune digitală terestră.

Astfel, în pofida faptului că Legea nr. 174/2018 definește sintagmele „multiplex”, „slot”, „furnizor de multiplex” (în art. 1) și câteva mențiuni care se referă la multiplexe în art. 2 alin. (6) lit. b), alin. (9) lit. b), art. 17 alin. (1), art. 25 alin. (4) lit. f) și lit. j), art. 27 lit. b), art. 52 alin. (1), art. 58 alin. (7), nu este în mod clar descrisă modalitatea utilizării capacității disponibile a multiplexelor, nu sunt cert reglementate raporturile juridice dintre furnizorii de multiplexe, Consiliul Audiovizualului, furnizorii și distribuitorii de servicii media audiovizuale.

Pentru clarificarea unor aspecte tehnice, care determină capacitatea maximă de transmisie a multiplexului și respectiv, numărul licențelor de emisie pentru utilizarea acesteia, aria teritorială de funcționare a multiplexelor, la art. 1 din Legea nr. 174/2018 se introduc noțiunile „televiziune cu rezoluție standard”, „televiziune cu rezoluție înaltă”, „multiplex cu acoperire națională” și „multiplex cu acoperire regională”, iar art. 25 se completează cu alin. (2³) și (2⁴).

În scopul instituirii cadrului normativ pentru implementarea radiodifuziunii digitale terestre, se completează în mod corespunzător noțiunea de „multiplex”.

Introducerea noțiunilor „serviciu media audiovizual tematic de interes public” și „furnizor de serviciu media audiovizual tematic de interes public” la art. 1 din Legea nr. 174/2018, precum și a alin. (3) la art. 12 va permite împuternicirea unor furnizori de servicii media privați să furnizeze serviciile tematice respective și posibilitatea utilizării în aceste scopuri a ajutorului de stat în condițiile Legii nr. 139/2012 cu privire la

ajutorul de stat.

Astfel, din contul ajutorului de stat prin multiplex ar putea fi difuzate posturi cu tematică educativă, culturală, științifică, pentru copii etc., programele cărora ar fi importante din punct de vedere social.

Prin Anexa nr. 3 la Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 3 din 08.09.2016 a fost aprobat Regulamentul privind evaluarea ajutorului de stat acordat pentru serviciile publice de radiodifuziune, care transpune parțial Decizia Comisiei din 20 decembrie 2011 privind aplicarea art. 106 alin. (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general (2012/21/UE). Deoarece la momentul actual Legea nr. 174/2018 nu conține prevederi care ar stabili mecanismul de acordare a unor asemenea ajutoare de stat, această practică europeană avansată nu se aplică în Republica Moldova.

În vederea clarificării aplicării prevederilor art. 3 din Legea nr. 174/2018, asigurând totodată concordanță deplină cu prevederile art. 8 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 19 din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova nr. 595/1999, se propune completarea cu lit. d) a art. 2 alin. (5) din Legea nr. 174/2018. Modificarea respectivă va permite Consiliului Audiovizualului a considera că un furnizor de servicii media este aflat în jurisdicția Republicii Moldova dacă dreptul furnizorului de servicii media de a furniza aceste servicii pe teritoriul Republicii Moldova este prevăzut de un tratat internațional la care Republica Moldova este parte.

Respectiv, acești furnizori de servicii media vor putea obține licența de emisie și dreptul de a fi incluși în multiplex. Astfel, vor fi respectate acordurile internaționale, la care Republica Moldova este parte, de exemplu, Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră din 05.05.1989, ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 1555/2002.

În prezent, Consiliul Audiovizualului refuză eliberarea licenței de emisie care ar permite postului „TV5 Monde” să fie difuzat prin multiplexul de televiziune digitală terestră cu acoperire națională, invocând drept motiv prevederile cadrului normativ național, care în opinia sa, nu oferă această posibilitate. Prin urmare, odată cu sistarea televiziunii analogice terestre acest post nu va putea continua emisia în eter (deja în format digital), dacă cadrul normativ existent nu va fi modificat corespunzător.

Pentru indicarea funcțiilor sociale ale primului multiplex cu acoperire națională, art. 12 din Legea nr. 174/2018 se completează cu alin. (1¹).

În vederea clarificării unor aspecte tehnice și juridice privind transmisiunea serviciilor media audiovizuale pe cale radioelectrică terestră (pe frecvențe radio) se propune completarea cu alin. (7¹) a art. 2 și cu alin. (2¹) - (2⁶) a art. 25 din Legea nr. 174/2018, precum și completarea art. 26 din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 cu alin. (20¹), modificarea lit. b) din alin. (27) și completarea alin. (34) din articolul dat.

Modificările respective vor delimita clar modalitatea de eliberare a licențelor de emisie și a celor de utilizare a frecvențelor radio în cazul multiplexelor de televiziune și radiodifuziune digitală terestră, sau în cazul rețelelor TV și radio aflate în proprietatea statului, de modalitatea eliberării acestor licențe în celelalte cazuri. Totodată, aceste modificări creează cadrul normativ pentru implementarea radiodifuziunii digitale terestre.

În prezent, prevederile art. 26 alin. (27) lit. (b) din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 sunt contradictorii, fiindcă nu indică clar dacă normele

respective se aplică rețelelor TV și radio de proprietate publică și furnizorilor de multiplex (cazul respectiv este specificat la lit. a¹), sau se aplică tuturor altor tipuri de rețele TV și radio.

Colizia respectivă face imposibilă eliberarea licențelor pentru utilizarea frecvențelor radio în scopul furnizării multiplexelor de televiziune digitală terestră.

Astfel, o companie privată care a câștigat în cadrul proiectului „Independent TV Broadcasting Signal Digitization” un grant din partea Ambasadei SUA pentru crearea multiplexelor regionale, nu poate obține licențele pentru utilizarea frecvențelor, iar 8 posturi TV regionale, care emit în prezent în format analogic, sunt lipsite de posibilitatea continuării afacerii în format digital prin intermediul acestor multiplexe. Pentru a asigura concordanța cadrului normativ în domeniul audiovizualului cu prevederile art. 14 din Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235/2006 și art. 4¹ din Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr. 160/2011, se propune de completat art. 25 alin. (1) din Legea nr. 174/2018 cu o precizare care ar specifică modalitatea de acordare a licenței de emisie.

De asemenea, proiectul de lege prevede instituirea sancțiunii aplicate furnizorului de multiplex care a încălcat prevederile Legii nr. 174/2018, cu obligația să sisteze imediat transmisiunea serviciilor media pentru care nu există un act permisiv valabil pentru utilizarea capacității acestui multiplex, eliberat de către Consiliul Audiovizualului unui furnizor de servicii media sau distribuitor de servicii media. Mărimea sancțiunii a fost stabilită similar cu valorile medii ale sancțiunilor prevăzute deja în această lege.

Pentru oferirea clarității și previzibilității în privința termenului de expirare a licențelor de utilizare a frecvențelor pentru emisia în format analog, prin art. III din proiect se stabilește că tranziția la televiziunea digitală terestră în Republica Moldova se va încheia la 1 ianuarie 2022, cu sistarea televiziunii în sistem analogic terestru.

Prin proiectul de lege se stabilește un mecanism legal clar și exhaustiv pentru intervenția operativă a statului în cazul „eșecului pieței” în procesul finalizării tranziției la televiziunea digitală pentru a preveni impactul acestuia asupra furnizorului de multiplex național și în consecință – asupra populației care din cauze economice (familii cu venituri sub pragul sărăciei), tehnice (lipsa rețelelor de bandă largă sau TV cablu la care s-ar putea conecta) sau politice (în regiunea Transnistreană) nu are altă posibilitate de acces la programele TV din spațiul audiovizual național, decât utilizarea recepției din eter.

Prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 11 din 30.08.2013 a fost aprobat Regulamentul privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general, ce transpune parțial Decizia Comisiei 2012/21/UE din 20 decembrie 2011 privind aplicarea articolului 106 alineatul (2) din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general. Deoarece la momentul actual cadrul legal nu conține prevederi care ar stabili mecanismul de acordare a unor asemenea ajutoare de stat pentru furnizorul de multiplex național, prezentul proiect de lege face posibilă aplicarea acestei practici europene avansate.

5. Fundamentarea economico-financiară

Punerea în aplicare a prevederilor proiectului de lege nu implică suportarea costurilor suplimentare de către furnizorii de multiplex și furnizorii de servicii media

audiovizuale. De asemenea nu implică cheltuieli suplimentare din bugetul de stat, cu excepția cazului, când asemenea cheltuieli vor fi prevăzute în Legea bugetului de stat.

În prezent funcționează multiplexul A cu acoperire națională (circa 97% din teritoriu și populație) și este gata pentru a fi pus în funcțiune multiplexul B cu acoperire națională.

Cu suportul grantului oferit de Ambasada Statelor Unite, în cadrul proiectului „Independent TV Broadcasting Signal Digitization”, compania privată care l-a obținut va construi multiplexele regionale și după obținerea licențelor pentru utilizarea frecvențelor respective, va putea difuza programele furnizorilor de servicii media audiovizuale care difuzează în prezent programele sale în format analog în aceste regiuni.

Nu se introduc noi acte permissive, iar implementarea legii va fi realizată de către autoritățile existente (Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, Consiliul Audiovizualului, Consiliul Concurenței, Ministerul Culturii, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale) fără majorarea statelor de personal ale acestora.

Costurile suportate de bugetul de stat vor depinde de necesitățile statului în asigurarea accesului populației la programele TV din spațiul audiovizual național (în special, celor publice sau de interes public) și vor fi prevăzute în propunerile pentru planificare bugetară.

Conform estimărilor efectuate, pentru asigurarea viabilității furnizorului multiplexului național A după sistarea emisiei în format analog, în buget este necesar de prevăzut alocarea mijloacelor suplimentare de circa 14 mln. anual pe parcurs a 3 ani. Măsura respectivă va permite oferirea tarifelor atractive pentru posturile TV care sunt interesate să emită prin multiplex, astfel sporind până la 18 numărul posturilor difuzate prin intermediul acestuia, care vor putea fi recepționate gratuit pe întregul teritoriu al Republicii Moldova, diminuând „excluziunea digitală” a populației defavorizate și celei din zona rurală. În cazul neaplicării subsidiilor furnizorului de multiplex A în vederea oferirii tarifelor atractive, prin intermediul multiplexului A vor fi difuzate doar 4 posturi TV (Moldova 1, Moldova 2, GRT și TVR Moldova), deoarece nici un post privat nu are capacitatea financiară de achita tariful la costul real, iar costurile adiționale pentru bugetul de stat vor constitui aceleași 14 mln. lei anual (din cauza că costul difuzării prin multiplex nu va fi partajat cu posturile private interesate).

Sistarea emisiei în format analog va permite valorificarea frecvențelor din banda 700 MHz (utilizate în prezent de stațiile de televiziune analogică terestră) pentru implementarea comunicațiilor mobile de generația a 5-a (5G), cu încasarea la bugetul de stat a taxelor de licență în sumă de cel puțin 30 mln. euro, conform Hotărârii Guvernului nr. 987/2020 cu privire la aprobarea Programului de management al spectrului de frecvențe radio pentru anii 2021-2025 și a valorilor minime de expunere a blocurilor generice de frecvență pentru alocare prin procedura de selectare competitivă.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

La elaborarea proiectului de lege s-au respectat principiile oportunității, stabilității și predictibilității normelor juridice. Acesta se integrează organic în cadrul instituțional și normativ existent, aferent domeniilor comunicațiilor electronice și audiovizualului.

Proiectul de lege:

- modifică și completează Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr.174/2018; - modifică și completează Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007; Proiectul de lege asigură concordanța Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 și Legii comunicațiilor electronice nr. 241/2007 cu prevederile următoarelor acte normative: - Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235/2006; - Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr. 160/2011; - Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova nr. 595/1999; - Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012; - Legea concurenței nr. 183/2012. - Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017.
7. Avizarea și consultarea publică a proiectului
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind consultarea publică a proiectului va fi plasat pe pagina web oficială a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și pe portalul guvernamental particip.gov.md.
8. Constatările expertizei anticorupție
Proiectul de lege va fi expeditat pentru expertizare Centrului Național Anticorupție.
9. Constatările expertizei de compatibilitate
Proiectul nu este elaborat în scopul armonizării legislației naționale cu legislația UE, exceptându-se astfel, de efectuarea expertizei de compatibilitate.
10. Constatările expertizei juridice
Proiectul va fi supus expertizei juridice.
11. Constatările altor expertize
Analiza impactului de reglementare la proiectul hotărârii de Guvern a fost examinat în cadrul ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 19.10.2021, fiind avizat pozitiv condiționat.

Viceprim-ministru, ministru

Andrei SPÎNU

Formularul tipizat al documentului de analiză a impactului

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza impactului de reglementare a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative
Data:	
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Subdiviziunea:	Direcția infrastructura de Comunicații
Persoana responsabilă și datele de contact:	Valeriu Gribincea, consultant principal Tel. 022 250630, e-mail: valeriu.gribincea@midr.gov.md
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
În prezent, în contextul avansării tehnologice în domeniul comunicațiilor electronice și audiovizualului în Republica Moldova există câteva probleme interdependente, care necesită soluționare urgentă. Problema 1. Resursele de spectru radio necesare pentru implementarea tehnologiilor avansate precum comunicațiile mobile de bandă largă de generația a 5-a (5G) și radiodifuziunea digitală TDAB+ nu sunt disponibile în acest scop. În prezent aceste resurse continue să fie utilizate pentru emisia posturilor TV în format analog (o tehnologie depășită ce utilizează ineficient spectrul radio, la care au renunțat toate țările europene, cu excepția Ucrainei, Rusiei și Turciei) în baza licențelor de emisie, unele din care au termenul limită de expirare în anul 2024. Problema 2. Nu este posibilă valorificarea frecvențelor destinate pentru crearea multiplexelor de televiziune digitală terestră, în special, pentru crearea multiplexelor regionale, necesare pentru asigurarea posibilității continuării afacerii pentru furnizori de servicii media existenți, care emit în prezent programele sale în eter în format analog. În prezent, deși cadrul normativ prevede eliberarea licențelor pentru utilizarea acestor resurse, caracterul ambiguu și contradictoriu a acestor prevederi de-facto face imposibilă obținerea licențelor respective de către agentul economic interesat. Problema 3. Nu este garantată asigurarea în continuare a accesului liber și gratuit al populației pe întregul teritoriu al Republicii Moldova la semnalul programelor TV din spațiul audiovizual național (în special, celor publice sau de interes public). Legislația actuală nu oferă un mecanism legal clar și exhaustiv pentru intervenția operativă a statului în cazul „eșecului pieței” în procesul finalizării tranziției la televiziunea digitală pentru a preveni impactul acestuia asupra furnizorului de multiplex național și în consecință – asupra populației care din cauze economice (familii cu venituri sub pragul sărăciei), tehnice (lipsa rețelelor de bandă largă sau TV cablu la care s-ar putea conecta) sau politice (în regiunea Transnistreană) nu are altă posibilitate de acces la programele TV din spațiul audiovizual național, decât utilizarea recepției din eter. Problema 4. Nu este asigurată posibilitatea continuării emisiei în format digital pentru unele posturi TV, care emit în prezent programele sale în eter în format analog. Cadrul normativ din domeniul audiovizualului, necorelat cu prevederile Legii privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova nr. 595/1999, nu prevede eliberarea actelor permise necesare pentru difuzarea prin multiplexul național A de televiziune digitală terestră a posturilor TV, difuzarea cărora pe teritoriul Republicii Moldova este prevăzută de tratatele internaționale, la care țara noastră este parte.	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	

Problema 1.

În prezent resursele de spectru radio, necesare pentru implementarea noilor tehnologii (5G și TDAB+), continue să fie utilizate pentru emisia posturilor TV în format analog (o tehnologie depășită ce utilizează ineficient spectrul radio, la care au renunțat toate țările europene, cu excepția Ucrainei, Rusiei și Turciei) în baza licențelor de emisie, unele din care au termenul limită de expirare în anul 2024.

Problema a apărut urmare a evoluției tehnologice în domeniul comunicațiilor electronice și audiovizualului, în legătură cu apariția și dezvoltarea noilor tehnologii (5G și TDAB+), care pot fi implementate doar după eliberarea resurselor de spectru utilizate de către tehnologiile depășite.

Deoarece art. 26, alin. (27) lit. b) din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 prevede că licențele de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio pentru rețele și/sau posturi de radio ori de televiziune analogice se eliberează pentru un termen ce nu depășește termenul-limită de trecere la televiziunea digitală terestră, acest termen urmează să fie stabilit printr-un act legislativ. Dat fiind faptul că odată cu intrarea în vigoare a Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 a fost abrogat Codul audiovizualului al Republicii Moldova nr. 260/2006, cu modificările ulterioare, a devenit contestabilă prevederea din art. II din Legea nr. 167/2015 (modificată prin Legea nr. 8/2018) care stabilea că tranziția la televiziunea digitală terestră în Republica Moldova se va încheia la 01.03.2020.

În prezent nu sunt entități afectate de problemă, însă dacă aceasta nu va fi soluționată, în anul 2022 nu va fi posibil organizarea concursurilor de eliberare a licențelor conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 987/2020 cu privire la aprobarea Programului de management al spectrului de frecvențe radio pentru anii 2021-2025 și a valorilor minime de expunere a blocurilor generice de frecvență pentru alocare prin procedura de selectare competitivă.

Problema 2.

În prezent, prevederile art. 26 alin. (27) lit. (b) din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 sunt contradictorii, fiindcă acestea nu indică clar dacă se aplică rețelelor TV și radio de proprietate publică și furnizorilor de multiplex (cazul respectiv este specificat la lit. a¹), sau se aplică tuturor altor tipuri de rețele TV și radio. Colizia respectivă face imposibilă eliberarea de către Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, licențelor pentru utilizarea frecvențelor radio în scopul furnizării multiplexelor de televiziune digitală terestră.

Astfel, o companie privată care a câștigat în cadrul proiectului „Independent TV Broadcasting Signal Digitization” un grant din partea Ambasadei SUA pentru crearea multiplexelor regionale, nu poate obține licențele pentru utilizarea frecvențelor, iar 8 posturi TV regionale, care emit în prezent în format analogic, sunt lipsite de posibilitatea continuării afacerii în format digital prin intermediul acestor multiplexe.

Problema 3.

Legislația actuală nu oferă un mecanism legal clar și exhaustiv pentru intervenția operativă a statului în cazul „eșecului pieței” în procesul finalizării tranziției la televiziunea digitală pentru a preveni impactul acestuia asupra furnizorului de multiplex național și în consecință – asupra populației care din cauze economice (familii cu venituri sub pragul sărăciei), tehnice (lipsa rețelelor de bandă largă sau TV cablu la care s-ar putea conecta) sau politice (în regiunea Transnistreană) nu are altă posibilitate de acces la programele TV din spațiul audiovizual național, decât utilizarea recepției din eter.

Prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.11 din 30 august 2013 a fost aprobat Regulamentul privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general transpune parțial Decizia Comisiei 2012/21/UE din 20 decembrie 2011 privind aplicarea articolului 106 alineatul (2) din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general.

De la lansarea multiplexului național A de televiziune digitală terestră până în prezent, capacitatea acestuia de transmisiune a 15 posturi TV (tehnic este posibil extinderea până la 18)

niciodată nu a fost suplinită deplin. Furnizorii de servicii media în cadrul multiplelor forumuri și alte evenimente publice cu participarea reprezentanților Consiliului Audiovizualului, asociațiilor din domeniu și a organului central de specialitate invocau mărimea tarifului de difuzare drept cauză de neutilizare a capacității multiplexului. Deși tarifele pentru difuzare în multiplexul A sunt ajustate la costurile de prestare a serviciului, acestea din cauza posibilităților financiare reduse a furnizorilor de servicii media din Republica Moldova sunt tot mai puțin atractive și accesibile, în special, în situația economică actuală. Dacă la începutul anului 2021 prin multiplexul A erau difuzate 12 posturi TV, în prezent numărul acestora s-a redus la 8. Furnizorul multiplexului A - Î.S. „Radiocomunicații” urmare a sistării în a. 2021 a emisiei prin rețeaua II (la 17.07.2021) și III (01.01.2021) a pierdut surse considerabile de venituri, care contribuiau la întreținerea infrastructurii întreprinderii (turnuri, clădiri, linii de alimentare cu energie electrică etc.).

Prin urmare, tariful actual de difuzare prin multiplex, pentru a acoperi partea costurilor de întreținere a infrastructurii, acoperite anterior din contul veniturilor aduse de cele 2 rețele TV în format analog, ar trebui să crească corespunzător.

Deși la moment furnizorul de multiplex A nu a intrat încă în incapacitatea de a asigura funcționarea acestuia, lipsind de acces la programe TV din spațiul audiovizual național o parte considerabilă a populației Republicii Moldova (inclusiv, cele circa 24 mii de familii beneficiare de ajutor social, care au fost dotate cu convrtoare de TV digitală), pericolul respectiv este inevitabil în viitorul apropiat, dacă statul nu va interveni.

Problema 4.

Cadrul normativ din domeniul audiovizualului, necorelat cu prevederile Legii privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova nr. 595/1999, nu prevede eliberarea actelor permissive necesare pentru difuzarea prin multiplexul național A de televiziune digitală terestră a posturilor TV, difuzarea cărora pe teritoriul Republicii Moldova este prevăzută de tratatele internaționale, la care țara noastră este parte.

În prezent, Consiliul Audiovizualului refuză eliberarea licenței de emisie care ar permite postului „TV5 Monde” să fie difuzat prin multiplexul A de televiziune digitală terestră cu acoperire națională, invocând drept motiv prevederile cadrului normativ național care în opinia sa, nu oferă această posibilitate. Prin urmare, odată cu sistarea televiziunii analogice terestre acest post TV, care este difuzat în Republica Moldova mai mult de 20 de ani în format analog, în baza prevederilor Convenției europene cu privire la televiziunea transfrontalieră din 05.05.1989, ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 1555/2002, nu va putea continua emisia în eter (deja în format digital), dacă cadrul normativ existent nu va fi modificat corespunzător.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele care au dus la apariția problemei au fost expuse la litera b) din pct. 1 din prezenta AIR, fiind inseparabile de descrierea problemelor.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Problema 1.

Evoluția problemei până în prezent a fost expusă la litera b) din pct. 1 din prezenta AIR. Fără o intervenție în legislație resursele de spectru radio, necesare pentru implementarea noilor tehnologii (5G și TDAB+) vor putea fi puse la dispoziție agenților economici interesați nu mai devreme de data de 26.01.2024, când expiră ultima din licențele, în baza cărora funcționează rețelele de televiziune analogică terestră. Însă chiar și în acest caz, fără adoptarea unui act legislativ, care ar interzice posibilitatea reînnoirii acestor licențe, nu va exista nici un temei legal care ar împiedica titularii licențelor respective să solicite reînnoirea acestora.

Prin urmare, dacă nu va fi stabilit prin lege termenul de finalizare a tranziției la TV digitală terestră, eliberarea frecvențelor pentru implementarea 5G și TDAB+ va fi posibil într-o perioadă îndelungată (de 5-10 ani), când majoritatea populației care recepționează programele TV în format analog benevol va renunța la această modalitate de recepție în favoarea recepției TV digitale terestre sau altor modalități de acces la programe TV.

Menținerea emisiei în format analog va crea perturbații rețelelor 5G în România și Ucraina

(care intenționează să implementeze aceste rețele începând cu anul 2022) și contravine acordului, privind utilizarea armonizată a frecvențelor din benzile 700MHz și 3,4-3,8 GHz, pe care statele Parteneriatului Estic, inclusiv Republica Moldova, intenționează să-l semneze în decembrie 2021.

De asemenea, nu vor putea fi realizate unele din acțiunile Programului de management al spectrului de frecvențe radio pentru anii 2021-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 987/2020, ceea ce nu va permite suplinirea bugetului de stat cu mijloace financiare în suma de cel puțin 30 mln. euro, care ar fi fost achitate ca taxă de licență de către furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice mobile pentru dreptul de a utiliza frecvențele din banda 700 MHz.

Problema 2.

Evoluția problemei până în prezent a fost expusă la litera b) din pct. 1 din prezenta AIR. Fără o intervenție în legislație licențele pentru utilizarea frecvențelor în scopul creării multiplexelor regionale nu vor fi eliberate de către ANRCETI. Prin urmare, nu vor putea fi construite și puse în exploatare multiplexele regionale, iar 8 posturi TV regionale, care emit în prezent în format analogic, vor fi în continuare lipsite de posibilitatea de a continua emisia deja în format digital prin intermediul acestor multiplexe, de a extinde zona sa de deservire și de a spori calitatea imaginii programelor TV recepționate de telespectatori.

Problema 3.

Evoluția problemei până în prezent a fost expusă la litera b) din pct. 1 din prezenta AIR. Fără o intervenție în legislație și acordarea ajutorului de stat în vederea diminuării tarifului pentru difuzare prin multiplexul național A până la valorile apropiate tarifelor pentru difuzare prin satelit, care ar corespund posibilităților financiare ale mai multor posturi TV private din Republica Moldova, după ajustarea tarifului respectiv la costurile reale suportate de furnizorul de multiplex, în acesta nu vor rămâne decât postul public Moldova 1 și postul TVR Moldova, finanțat de România. Astfel se ajunge la același rezultat în asigurarea accesului populației la posturile TV din spațiul audiovizual național, ca și în cazul televiziunii analogice, iar pentru achitarea tarifului de difuzare în multiplex ajustat la costuri vor fi necesare alocații suplimentare din bugetul de stat față de cele din prezent.

Conform estimărilor efectuate, pentru asigurarea viabilității furnizorului multiplexului național A după sistarea emisiei în format analog, în buget este necesar de prevăzut alocarea mijloacelor suplimentare de circa 14 mln. lei anual pentru difuzarea a 3 posturi TV publice din Republica Moldova (Moldova 1, Moldova 2 și GRT), iar pe lângă aceste posturi în multiplex va fi difuzat numai postul TVR Moldova, care ar putea suporta să achite tariful ajustat la costuri.

Problema 4.

Evoluția problemei până în prezent a fost expusă la litera b) din pct. 1 din prezenta AIR. Fără o intervenție în legislație, situația privind nerespectarea angajamentelor internaționale asumate de Republicii Moldova în cadrul tratatelor la care este parte, în privința difuzării programelor TV prevăzute în aceste tratate, se va menține în viitor, afectând imaginea țării noastre și lipsind populația de posibilitatea de a avea acces liber la produs audiovizual din statele părți ale Convenției europene cu privire la televiziunea transfrontalieră din 05.05.1989, ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 1555/2002 etc.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate este constituit din următoarele acte normative:

- Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018;
- Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007;
- Legea nr. 167/2015 pentru modificarea și completarea Codului audiovizualului al Republicii Moldova nr. 260-XVI din 27 iulie 2006;

- Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235/2006;
- Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr. 160/2011;
- Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova nr. 595/1999;
- Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012;
- Legea concurenței nr. 183/2012.
- Acordul regional privind planificarea serviciului de radiodifuziune digitală terestră în Regiunea 1 (părți ale Regiunii, amplasate la vest de meridianul 170° longitudine estică și la nord de paralela 40° latitudine sudică, cu excepția teritoriului Mongoliei) și în Republica Islamică Iran în benzile de frecvențe 174-230 MHz și 470-862 MHz, ratificat prin Legea nr. 69/2008.
- Tabelul Național de Atribuire a Benzilor de Frecvență, aprobat prin Hotărârea Comisiei de stat pentru frecvențe radio a Republicii Moldova nr. 11 din 27 aprilie 2000, cu modificările ulterioare aprobate;
- Hotărârea Guvernului nr. 240/2015 privind pentru aprobarea Programului privind tranziția de la televiziunea analogică terestră la cea digitală terestră;
- Hotărârea Guvernului nr. 78/2020 privind implementarea unor acțiuni pentru finalizarea procesului de tranziție la televiziunea digitală terestră.

Carențele prevederilor cadrului normativ în vigoare:

Cadrul normativ existent, în special, Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 și parțial, Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, conțin anumite lacune în privința aspectelor care se referă la multiplexele de televiziune digitală terestră.

Astfel, în pofida faptului că Legea nr. 174/2018 definește sintagmele „multiplex”, „slot”, „furnizor de multiplex” (în art. 1) și câteva mențiuni care se referă la multiplexe în art. 2 alin. (6) lit. b), alin. (9) lit. b), art. 17 alin. (1), art. 25 alin. (4) lit. f) și lit. j), art. 27 lit. b), art. 52 alin. (1), art. 58 alin. (7), nu este în mod clar descrisă modalitatea utilizării capacității disponibile a multiplexelor, nu sunt cert reglementate raporturile juridice dintre furnizorii de multiplexe, Consiliul Audiovizualului, furnizorii și distribuitorii de servicii media audiovizuale.

Din prevederile existente ale Legii nr. 174/2018 nu sunt clare aspectele tehnice, care determină capacitatea maximă de transmisie a multiplexului și respectiv, numărul licențelor de emisie pentru utilizarea acesteia, precum și aria teritorială de funcționare a multiplexelor. De asemenea, contrar cerințelor art. 14 din Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235/2006 și art. 4¹ din Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr. 160/2011, în Legea nr. 174/2018, nu este specificată exhaustiv modalitatea de eliberare a licențelor de emisie.

În prezent, prevederile art. 26 alin. (27) lit. (b) din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 sunt contradictorii, fiindcă acestea nu indică clar dacă se aplică rețelelor TV și radio de proprietate publică și furnizorilor de multiplex (cazul respectiv este specificat la lit. a¹), sau se aplică tuturor altor tipuri de rețele TV și radio. Colizia respectivă face imposibilă eliberarea licențelor pentru utilizarea frecvențelor radio în scopul furnizării multiplexelor de televiziune digitală terestră.

Se atestă necesitatea clarificării, în mod exhaustiv, a raporturilor juridice dintre furnizorii de multiplexe, organul central de specialitate, Consiliul Audiovizualului, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, furnizorii și distribuitorii de servicii media audiovizuale, fără introducerea unor bariere administrative suplimentare în calea dezvoltării televiziunii digitale terestre.

Odată cu intrarea în vigoare a Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 a fost abrogat Codul audiovizualului al Republicii Moldova nr. 260/2006, cu modificările ulterioare, a devenit contestabilă prevederea din art. II din Legea nr. 167/2015 (modificată prin Legea nr. 8/2018), care stabilea că tranziția la televiziunea digitală terestră în Republica Moldova se va încheia la 01.03.2020. Deoarece art. 26, alin. (27) lit. b) din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 prevede că licențele de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio pentru rețele și/sau posturi de radio ori de televiziune analogice se eliberează pentru un termen ce nu depășește termenul-limită de trecere la televiziunea digitală terestră, acest

termen urmează să fie stabilit printr-un act legislativ în vigoare.

Prin Anexa nr. 3 la Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 3 din 08.09.2016 a fost aprobat Regulamentul privind evaluarea ajutorului de stat acordat pentru serviciile publice de radiodifuziune, care transpune parțial Decizia Comisiei din 20 decembrie 2011 privind aplicarea art. 106 alin. (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general (2012/21/UE). Deoarece la momentul actual Legea nr. 174/2018 nu conține prevederi care ar stabili mecanismul de acordare a unor asemenea ajutoare de stat, această practică europeană avansată nu se aplică în Republica Moldova.

Prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.11 din 30 august 2013 a fost aprobat Regulamentul privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general, care transpune parțial Decizia Comisiei 2012/21/UE din 20 decembrie 2011 privind aplicarea articolului 106 alineatul (2) din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general. În pofida acestui fapt, legislația actuală nu oferă un mecanism legal clar și exhaustiv pentru intervenția operativă a statului în cazul „eșecului pieței” în procesul finalizării tranziției la televiziunea digitală pentru a preveni impactul acestuia asupra furnizorului de multiplex național și în consecință – asupra populației care din cauze economice (familii cu venituri sub pragul sărăciei), tehnice (lipsa rețelilor de bandă largă sau TV cablu la care s-ar putea conecta) sau politice (în regiunea Transnistreană) nu are altă posibilitate de acces la programele TV din spațiul audiovizual național, decât utilizarea recepției din eter.

Documentele de politici care condiționează intervenția statului:

Elaborarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative derivă din pct. „Transformare digitală” al capitolului VI. „Politici sectoriale” din Programul de activitate al Guvernului „Moldova Vremurilor Bune”

https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/programul_de_activitate_al_guvernului_moldova_vremurilor_bune.pdf și este prevăzută în pct. 5.3.1. din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 235 din 13.10.2021.

Proiectul de lege realizează recomandările privind alinierea priorităților pentru coordonarea spectrului în benzile 694-790 MHz („banda 700 MHz”) și 3400-3800 MHz („banda 3,5 GHz”), pentru a elibera aceste benzi pentru implementarea comunicațiilor mobile de generația a 5-a (5G), specificate în Declarația celei de a Treia Reuniuni Ministeriale a Parteneriatului Estic privind economia digitală, organizată la București la 28 februarie 2019, precum și angajamentele internaționale asumate de către Republica Moldova în cadrul *Acordului regional privind planificarea serviciului de radiodifuziune digitală terestră în Regiunea 1 (părți ale Regiunii, amplasate la vest de meridianul 170° longitudine estică și la nord de paralela 40° latitudine sudică, cu excepția teritoriului Mongoliei) și în Republica Islamică Iran în benzile de frecvențe 174-230 MHz și 470-862 MHz*, ratificat prin Legea nr. 69/2008.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

În urma analizei efectuate au fost stabilite obiectivele ce vor fi atinse datorită implementării proiectului de lege.

1. Sistarea emisiei televiziunii analogice terestre în Republica Moldova începând cu 01.01.2022, inclusiv, eliberarea benzii 700 MHz pentru organizarea concursurilor de eliberare a licențelor conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 987/2020 cu privire la aprobarea Programului de management al spectrului de frecvențe radio pentru anii 2021-2025 și a valorilor minime de expunere a blocurilor generice de frecvență pentru alocare prin procedura de selectare competitivă;

2. Licențele pentru utilizarea frecvențelor radio în scopul creării multiplexelor cu acoperire regională sau națională eliberate solicitanților după intrarea legii în vigoare, în termenul prevăzut

de legislație; multiplexele regionale create și puse în funcțiune începând cu 01.01.2022.

3. Ajutor de stat acordat furnizorului de multiplex național A în limitele prevăzute în bugetul de stat pentru fiecare an bugetar, pe parcurs la 3 ani începând cu anul 2022; tarif pentru difuzare în multiplexul A diminuat până la valorile apropiate tarifelor pentru difuzare prin satelit; 18 posturi TV difuzate prin intermediul multiplexului A cu acoperire națională începând cu anul 2022;

4. Licențele de emisie eliberate solicitanților după intrarea legii în vigoare, în termenul prevăzut de legislație, pentru utilizarea capacității multiplexului A cu acoperire națională de către posturile TV, difuzarea cărora pe teritoriul Republicii Moldova este prevăzută de tratatele internaționale la care țara noastră este parte; difuzarea programelor posturilor respective prin multiplexul A după încheierea contractului cu furnizorul acestui multiplex.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

În cazul în care alegem opțiunea „a nu face nimic”, nu vor fi întreprinse acțiuni în sensul elaborării și aprobării legii privind modificarea unor acte normative și poate surveni una din următoarele situații:

a) neadoptarea măsurii ar condiționa probleme de asigurare a continuității activității furnizorului de multiplex, cu urmări negative pentru un număr important de utilizatori, deoarece în curând va expira termenul de valabilitate a unor licențe de emisie în format analogic;

b) neadoptarea măsurii ar condiționa probleme de creare a multiplexelor regionale și asigurare a continuității activității titularilor de licențe de transmisiune în format analogic;

c) nu vor fi încurajate investițiile eficiente în infrastructura națională de televiziune și radiodifuziune;

d) nu vor fi asigurate condițiile pentru promovarea competiției pe piața audiovizualului;

e) nu vor fi asigurate condițiile pentru implementarea serviciilor de comunicații mobile de bandă largă de generație nouă (5G) cu imposibilitatea de dezvoltare a învațiilor și beneficiilor oferite de ecosistemul 5G.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Cadrul normativ existent, în special, Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 și parțial, Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, conțin anumite lacune în privința aspectelor care se referă la multiplexele de televiziune digitală terestră.

Astfel, în pofida faptului că în Legea nr. 174/2018 există definițiile „multiplex”, „slot”, „furnizor de multiplex” (în art. 1) și câteva mențiuni care se referă la multiplexe în art. 2 alin. (6) lit. b), alin. (9) lit. b), art. 17 alin. (1), art. 25 alin. (4) lit. f) și lit. j), art. 27 lit. b), art. 52 alin. (1), art. 58 alin. (7), nu este în mod clar descrisă modalitatea utilizării capacității disponibile ale multiplexelor, raporturile juridice dintre furnizorii de multiplexe, Consiliul Audiovizualului, furnizorii și distribuitorii de servicii media audiovizuale.

Pentru clarificarea unor aspecte tehnice, care determină capacitatea maximă de transmisie a multiplexului și respectiv, numărul licențelor de emisie pentru utilizarea acesteia, aria teritorială de funcționare a multiplexelor, la art. 1 din Legea nr. 174/2018 se introduc noțiunile „*televiziune cu rezoluție standard*”, „*televiziune cu rezoluție înaltă*”, „*multiplex cu acoperire națională*” și „*multiplex cu acoperire regională*”, iar art. 25 se completează cu alin. (2³) și (2⁴).

În scopul instituirii cadrului normativ pentru implementarea radiodifuziunii digitale terestre, se completează în mod corespunzător noțiunea de „*multiplex*”.

Introducerea noțiunilor „*serviciu media audiovizual tematic de interes public*” și „*furnizor de serviciu media audiovizual tematic de interes public*” la art. 1 din Legea nr. 174/2018, precum și a alin. (3) la art. 12 va permite împuternicirea unor furnizori de servicii media privați să furnizeze serviciile tematice respective și posibilitatea utilizării în aceste scopuri a ajutorului de stat în condițiile Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat. Astfel, din contul ajutorului de stat prin multiplex ar putea fi difuzate posturi cu tematică educativă, culturală, științifică, pentru copii etc., programele cărora ar fi importante din punct de vedere social.

Prin Anexa nr. 3 la Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 3 din 08.09.2016 a fost aprobat Regulamentul privind evaluarea ajutorului de stat acordat pentru serviciile publice de radiodifuziune, care transpune parțial Decizia Comisiei din 20 decembrie 2011 privind aplicarea art.

106 alin. (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general (2012/21/UE). Deoarece la momentul actual Legea nr. 174/2018 nu conține prevederi care ar stabili mecanismul de acordare a unor asemenea ajutoare de stat, această practică europeană avansată nu se aplică în Republica Moldova.

În vederea clarificării aplicării prevederilor art. 3 din Legea nr. 174/2018, asigurând totodată concordanța deplină cu prevederile art. 8 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 19 din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova nr. 595/1999, se propune completarea cu lit. d) a art. 2 alin. (5) din Legea nr. 174/2018. Modificarea respectivă va permite Consiliului Audiovizualului a considera că un furnizor de servicii media este aflat în jurisdicția Republicii Moldova dacă dreptul furnizorului de servicii media de a furniza aceste servicii pe teritoriul Republicii Moldova este prevăzut de un tratat internațional la care Republica Moldova este parte. Respectiv, acești furnizori de servicii media vor putea obține licența de emisie și dreptul de a fi incluși în multiplex. Astfel, vor fi respectate acordurile internaționale, la care Republica Moldova este parte, de exemplu, Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră din 05.05.1989, ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 1555/2002. În prezent, Consiliul Audiovizualului refuză eliberarea licenței de emisie care ar permite postului „TV5 Monde” să fie difuzat prin multiplexul de televiziune digitală terestră cu acoperire națională, invocând drept motiv prevederile cadrului normativ național care în opinia sa, nu oferă această posibilitate. Prin urmare, odată cu sistarea televiziunii analogice terestre acest post nu va putea continua emisia în eter (deja în format digital), dacă cadrul normativ existent nu va fi modificat corespunzător.

Pentru indicarea funcțiilor sociale ale primului multiplex cu acoperire națională, art. 12 din Legea nr. 174/2018 se completează cu alin. (1¹).

În vederea clarificării unor aspecte tehnice și juridice privind transmisiunea serviciilor media audiovizuale pe cale radioelectrică terestră (pe frecvențe radio) se propune completarea cu alin. (7¹) a art. 2 și cu alin. (2¹)-(2⁶) a art. 25 din Legea nr. 174/2018, precum și completarea art. 26 din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 cu alin. (20¹), modificarea lit. b) din alin. (27) și completarea alin. (34) din articolul dat. Modificările respective vor delimita clar modalitatea de eliberare a licențelor de emisie și a celor de utilizare a frecvențelor radio în cazul multiplexelor de televiziune și radiodifuziune digitală terestră, sau în cazul rețelelor TV și radio aflate în proprietatea statului, de modalitatea eliberării acestor licențe în celelalte cazuri. Totodată, aceste modificări creează cadrul normativ pentru implementarea radiodifuziunii digitale terestre.

În prezent, prevederile art. 26 alin. (27) lit. (b) din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 sunt contradictorii, fiindcă acestea nu indică clar dacă normele respective se aplică rețelelor TV și radio de proprietate publică și furnizorilor de multiplex (cazul respectiv este specificat la lit. a¹), sau se aplică tuturor altor tipuri de rețele TV și radio. Colizia respectivă face imposibilă eliberarea licențelor pentru utilizarea frecvențelor radio în scopul furnizării multiplexelor de televiziune digitală terestră.

Astfel, o companie privată care a câștigat în cadrul proiectului „Independent TV Broadcasting Signal Digitization” un grant din partea Ambasadei SUA pentru crearea multiplexelor regionale, nu poate obține licențele pentru utilizarea frecvențelor, iar 8 posturi TV regionale, care emit în prezent în format analogic, sunt lipsite de posibilitatea continuării afacerii în format digital prin intermediul acestor multiplexe.

Pentru a asigura concordanța cadrului normativ în domeniul audiovizualului cu prevederile art. 14 din Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235/2006 și art. 4¹ din Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr. 160/2011, se propune de completat art. 25 alin. (1) din Legea nr. 174/2018 cu o precizare care ar specifică modalitatea de acordare a licenței de emisie.

De asemenea, proiectul de lege prevede instituirea sancțiunii aplicate furnizorului de multiplex care a încălcat prevederile Legii nr. 174/2018, cu obligația să sisteze imediat transmisiunea serviciilor media pentru care nu există un act permisiv valabil pentru utilizarea capacității acestui multiplex, eliberat de către Consiliul Audiovizualului unui furnizor de servicii media sau distribuitor de servicii media. Mărimea sancțiunii a fost stabilită similar cu valorile medii ale sancțiunilor prevăzute deja în această lege.

Pentru oferirea clarității și previzibilității în privința termenului de expirare a licențelor de utilizare a frecvențelor pentru emisia în format analog, prin art. III din proiect se stabilește că

tranziția la televiziunea digitală terestră în Republica Moldova se va încheia la 1 ianuarie 2022, cu sistarea televiziunii în sistem analogic terestru.

Prin proiectul de lege se stabilește un mecanism legal clar și exhaustiv pentru intervenția operativă a statului în cazul „eșecului pieței” în procesul finalizării tranziției la televiziunea digitală pentru a preveni impactul acestuia asupra furnizorului de multiplex național și în consecință – asupra populației care din cauze economice (familii cu venituri sub pragul sărăciei), tehnice (lipsa rețelilor de bandă largă sau TV cablu la care s-ar putea conecta) sau politice (în regiunea Transnistreană) nu are altă posibilitate de acces la programele TV din spațiul audiovizual național, decât utilizarea recepției din eter.

Prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.11 din 30 august 2013 a fost aprobat Regulamentul privind ajutorul de stat acordat beneficiarilor ce prestează servicii de interes economic general transpune parțial Decizia Comisiei 2012/21/UE din 20 decembrie 2011 privind aplicarea articolului 106 alineatul (2) din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general. Deoarece la momentul actual cadrul legal nu conține prevederi care ar stabili mecanismul de acordare a unor asemenea ajutoare de stat pentru furnizorul de multiplex național, prezentul proiect de lege face posibilă aplicarea acestei practici europene avansate.

Punerea în aplicare a prevederilor proiectului de lege nu implică suportarea costurilor suplimentare de către furnizorii de multiplex și furnizorii de servicii media audiovizuale. De asemenea nu implică cheltuieli suplimentare din bugetul de stat, cu excepția cazului, când asemenea cheltuieli vor fi prevăzute în Legea bugetului de stat.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost examinate opțiuni alternative, deoarece 3 din cele 4 probleme (problemele 1, 2 și 4), după cum a fost explicat în punctele anterioare, sunt generate de cadrul legal neajustat la necesitățile de dezvoltare a sectorului de comunicații electronice. Fără modificarea prevederilor respective ale cadrului legal soluționarea problemelor enumerate nu este posibilă. În cazul problemei 3, a „eșecului pieței”, chiar din natura problemei reiese că piața nu poate oferi soluții, fiind necesară intervenția statului, care poate fi realizată doar în baza unui cadru normativ corespunzător (după cum arată practica UE).

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor au fost expuse în cadrul punctelor precedente din prezenta AIR.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Impact pozitiv

1) Valorificarea frecvențelor din banda 700 MHz (utilizate în prezent de stațiile de televiziune analogică terestră) pentru implementarea comunicațiilor mobile de generația a 5-a (5G), cu încasarea la bugetul de stat a taxelor de licență în sumă de cel puțin 30 mln. euro, precum și valorificarea frecvențelor din banda undelor metrice pentru implementarea radiodifuziunii digitale terestre TDAB+.

2) Posibilitatea continuării afacerii (prin emisia în format digital prin intermediul multiplexelor regionale) pentru cele 8 posturi TV regionale, care emit în prezent în format analogic.

3) Posibilitatea emisiei prin multiplexul A cu acoperire națională a programelor posturilor TV, difuzarea cărora pe teritoriul Republicii Moldova este prevăzută de tratatele internaționale la care țara noastră este parte; difuzarea programelor posturilor respective prin multiplexul A după încheierea contractului cu furnizorul acestui multiplex.

4) Posibilitatea pentru unii furnizori de servicii media privați să fie împuterniciți, cu acordarea în condițiile legii a ajutorului de stat în acest scop, să furnizeze serviciile media tematice de interes public prin multiplex (posturi cu tematică educativă, culturală, științifică, pentru copii etc.), programele cărora ar fi importante din punct de vedere social.

5) Posibilitatea pentru mai mulți furnizori de servicii media să difuzeze programele sale prin

multiplexul A cu acoperire națională urmare a diminuării tarifului pentru difuzare până la valorile apropiate tarifelor pentru difuzare prin satelit.

6) Diminuarea „excluziunii digitale” a populației defavorizate și celei din zona rurală în privința accesului la programe TV, pe întreg teritoriu al Republicii Moldova fiind asigurată acoperirea cu semnalul multiplexului A cu 18 posturi cu acces liber, iar în zonele acoperite cu semnalul multiplexelor regionale – accesul și la programele posturilor TV difuzate prin acestea.

7) Diminuarea consumului de energie urmare a deconectării a 3 rețele de TV analogică cu acoperire națională.

8) Intensificarea concurenței pe piața serviciilor TV contra plată, ceea ce va duce la diminuarea tarifelor pentru aceste servicii, va spori calitatea și le va face mai accesibile din punct de vedere financiar pentru populație. Deși în eter vor fi disponibile până la 30 de posturi cu acces gratuit, această nu a avea vre-un impact semnificativ asupra distribuitor serviciilor media (TV contra plată) deoarece aceștia oferă abonaților săi pachete cu cel puțin 80-100 de programe TV, printre care posturi TV de interes sporit pentru telespectatori (sportive, filme, distractive, muzicale etc.), astfel, abonatul capabil să achite abonamentul, nu are motiv de a renunța la TV contra plată. Cu mult mai serioasă presiune asupra serviciilor TV contra plată o exercită conținutul audiovizual, disponibil prin Internet (pe rețelele de socializare, Youtube, Netflix, diferite platforme de televiziune IP), care scade considerabil atractivitatea TV contra plată.

Impact negativ

O parte considerabilă a populației, care recepționa anterior semnalul TV analogic cu televizoare vechi, care nu au modul de recepție digitală, vor fi nevoiți să procure convertoare, prețul cărora este de circa 350-500 lei.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Impact pozitiv

Nu a fost identificat.

Impact negativ

1) Nu va fi posibilă valorificarea frecvențelor din banda 700 MHz (care vor continua să fie utilizate de stațiile de televiziune analogică terestră) pentru implementarea comunicațiilor mobile de generația a 5-a (5G). În consecință, la bugetul de stat nu vor fi cu încasate taxele de licență în suma de cel puțin 30 mln. euro. Implementarea comunicațiilor mobile de generația a 5-a, precum și implementarea radiodifuziunii digitale terestre TDAB+ se va reține pe o perioadă îndelungată (de 5-10 ani).

2) Funcționarea în continuare a rețelelor TV analogice va crea perturbații rețelelor 5G în România și Ucraina (care intenționează să implementeze aceste rețele începând cu anul 2022) și va contravine acordului, privind utilizarea armonizată a frecvențelor din benzile 700 MHz și 3,4-3,8 GHz, pe care statele Parteneriatului Estic, inclusiv Republica Moldova, intenționează să-l semneze în decembrie 2021. Astfel va fi afectată imaginea statului și relațiile internaționale ale acestuia.

3) 8 posturi TV regionale, care emit în prezent în format analogic, vor fi în continuare lipsite de posibilitatea de a continua emisiile deja în format digital prin intermediul multiplexelor regionale, de a extinde zona sa de deservire și de a spori calitatea imaginii programelor TV recepționate de telespectatori.

4) Se va menține și va spori „excluziunea digitală” a populației defavorizate și celei din zona rurală în privința accesului la programe TV, din cauza neatractivității pentru posturile private a tarifelor de difuzare prin multiplexul A cu acoperire națională.

5) Nu vor fi valorificate posibilitățile tehnice oferite de multiplexul A cu acoperire națională pentru difuzarea posturilor tematice de interes public (posturi cu tematică educativă, culturală, științifică, pentru copii etc.), programele cărora ar fi importante din punct de vedere social.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Riscuri

1) Completarea doar parțială cu posturi TV a capacității multiplexului A, ceea ce va provoca pierderi economice furnizorului de multiplex (Î.S. „Radiocomunicații”).

2) Nealocarea la timp din bugetul de stat a sumelor necesare pentru realizarea acțiunilor în scopul asigurării tranziției la TV digitală terestră.

3) Finalizarea procesului tranziției la televiziunea digitală terestră poate fi tergiversat urmare a apariției litigiilor în instanțe de judecată, dintre agenții economici – titularii licențelor de utilizare a frecvențelor pentru stațiile TV în format ANRCETI, precum și Consiliul Audiovizualului, fiind invocate termenul de valabilitate a licențelor de emisie, care depășește termenul de tranziție la TV digitală terestră, stabilit în proiectul de lege (01.01.2022). Ca rezultat, pe un timp îndelungat poate fi blocată valorificarea frecvențelor din banda 700 MHz.

4) De asemenea, va fi tergiversată implementarea tehnologiei 5G în Republica Moldova, iar din cauza posibilelor interferențe cu stațiile TV analog care vor continua să funcționeze în banda 700 MHz – și în unele zone de frontieră din România și Ucraina.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sânt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Costuri:

Alocații suplimentare de la bugetul de stat de circa 13,6 mln lei anual pe parcurs la 3 ani (total 40,8 mln. lei) pentru asigurarea viabilității furnizorului multiplexului național pentru adaptarea la activitatea după tranziția completă la TV digitală terestră.

Alocații suplimentare de la bugetul de stat pentru anul 2022 în suma de circa 4,5 mln. lei în scopul realizării ultimei etape (etapa 3) de dotare a familiilor defavorizate cu convertoare de semnal pentru recepționarea televiziunii digitale terestre. Din contul acestor mijloace financiare urmează să fie achiziționate circa 15 mii convertoare și serviciilor poștale de distribuire a acestora.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Considerăm că opțiunea propusă prin elaborarea proiectului legii, este cea mai fezabilă la momentul actual, față de opțiunea „a nu face nimic”, atât din considerentul că aceasta este posibilă de a fi implementată imediat din data intrării în vigoare, precum și din considerentul că atinge obiectivele dorite.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sânt necesare

Implementarea opțiunii recomandate va fi realizată de către autoritățile existente (Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, Consiliul Audiovizualului, Consiliul Concurenței, Ministerul Culturii, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale) fără majorarea statelor de personal ale acestora, în corespundere cu prevederile proiectului de lege (după intrarea în vigoare), precum și în corespundere cu alt cadru normativ în vigoare relevant. Nu sunt necesare schimbări instituționale și nici introduc noi acte permissive.

Proiectul de lege prevede:

- modifică și completează Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr.174/2018;
- modifică și completează Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007;

Proiectul de lege asigură concordanța Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr.174/2018 și Legii comunicațiilor electronice nr.241/2007 cu prevederile următoarelor acte normative:

- Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235/2006;

- Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr. 160/2011;
- Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova nr. 595/1999;
- Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012;
- Legea concurenței nr. 183/2012.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Monitorizarea se va efectua în baza următorilor indicatorii de performanță:

- 1) Numărul stațiilor de TV analogică deconectate;
 - 2) Concursurile de eliberare a licențelor organizate conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 987/2020 cu privire la aprobarea Programului de management al spectrului de frecvențe radio pentru anii 2021-2025 și a valorilor minime de expunere a blocurilor generice de frecvență pentru alocare prin procedura de selectare competitivă;
 - 3) Numărul licențelor noi eliberate solicitanților pentru utilizarea frecvențelor radio în scopul creării multiplexelor cu acoperire regională sau națională eliberate solicitanților după intrarea legii în vigoare, în termenul prevăzut de legislație;
 - 4) Numărul multiplexelor noi create și puse în funcțiune după intrarea legii în vigoare;
 - 5) Ajutor de stat acordat furnizorului multiplexului A cu acoperire națională;
 - 6) Numărul posturilor TV difuzate prin intermediul multiplexului A cu acoperire națională;
 - 7) Numărul posturilor TV difuzate prin intermediul multiplexelor cu acoperire regională;
- Numărul posturilor TV, difuzarea cărora pe teritoriul Republicii Moldova este prevăzută de tratatele internaționale, care au obținut dreptul să fie difuzate prin intermediul multiplexului A cu acoperire națională.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Impacturile estimate se vor resimți începând cu anul 2022. Rezultatele executării legii după intrarea acesteia în vigoare vor fi monitorizate conform competențelor de către fiecare din autoritățile responsabile (Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, Consiliul Audiovizualului, Consiliul Concurenței, Ministerul Culturii, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale) și reflectate în rapoartele anuale de activitate ale acestor autorități.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Principalele părți interesate în intervenția propusă sunt:

- 1) Furnizorii de rețele/stații de televiziune sau radiodifuziune
- 2) Furnizorii de servicii media (inclusiv, publici);
- 3) Distribuitorii de servicii media;
- 4) Furnizorii de multiplex;
- 5) Furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice mobile;
- 6) Populația care din cauze economice (familii cu venituri sub pragul sărăciei), tehnice (lipsa rețelilor de bandă largă sau TV cablu la care s-ar putea conecta) sau politice (în regiunea Transnistreană) nu are altă posibilitate de acces la programele TV din spațiul audiovizual național, decât utilizarea recepției din eter.
- 7) Masele largi ale populației – potențialii utilizatori ai serviciilor de comunicații mobile de generația a 5-a.
- 8) Consiliul Audiovizualului;
- 9) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației;
- 10) I.P. „Serviciul Național de Management al Frecvențelor Radio”.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Anunțul privind inițierea procedurii de elaborare a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative a fost plasat pe portalul particip.gov.md

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-procedurii-de-elaborare-a-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative/8439>

În scopul respectării prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind consultările publice a

proiectului în cauză va fi plasat pe pagina web a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, la secțiunea - Transparența decizională și pe portalul particip.gov.md.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alternativă 1</i>	<i>Opțiunea alternativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	+2	-2	
povara administrativă	+1	-2	
fluxurile comerciale și investiționale	+2	-2	
competitivitatea afacerilor	+2	-1	
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	+2	-2	
concurența pe piață	+1	-1	
activitatea de inovare și cercetare	0	0	
veniturile și cheltuielile publice	+2	-2	
cadrul instituțional al autorităților publice	0	0	
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	+3	-2	
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	+1	-1	
situația social-economică în anumite regiuni	+1	-1	
situația macroeconomică	+1	-1	
alte aspecte economice			
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	+2	-1	
nivelul de salarizare	+1	0	
condițiile și organizarea muncii	0	0	
sănătatea și securitatea muncii	0	0	
formarea profesională	0	0	
inegalitatea și distribuția veniturilor	0	0	
nivelul veniturilor populației	+1	-1	
nivelul sărăciei	+1	-1	
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	+3	-2	
diversitatea culturală și lingvistică	+2	0	
partidele politice și organizațiile civice	+1	0	
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0	0	
modul sănătos de viață al populației	0	0	
nivelul criminalității și securității publice	0	0	
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	+3	-3	
accesul și calitatea serviciilor educaționale	+1	0	
accesul și calitatea serviciilor medicale	0	0	
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0	0	
nivelul și calitatea educației populației	+1	0	
conservarea patrimoniului cultural	0	0	

accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	+1	0	
accesul și participarea populației în activități sportive	0	0	
discriminarea	+3	-3	
alte aspecte sociale			
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	+1	0	
calitatea aerului	0	0	
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0	0	
biodiversitatea	0	0	
flora	0	0	
fauna	0	0	
peisajele naturale	0	0	
starea și resursele solului	0	0	
producerea și reciclarea deșeurilor	+1	0	
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	+1	0	
consumul și producția durabilă	0	0	
intensitatea energetică	+1	0	
eficiența și performanța energetică	+2	-2	
bunăstarea animalelor	0	0	
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0	0	
utilizarea terenurilor	0	0	
alte aspecte de mediu	0	0	
<i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i>			
			Anexe
Proiectul preliminar de act normativ			